חוברת תלמיד • קריאה והבנה • 🧩 חנ"מ (אותיות גדולות ותמונות)

🙌 יד מושטת: התנדבות שמתאימה לי

מה ההתנדבות נותנת דווקא לך, אמון שנבנה לאט, חמש שאלות לפני שנרשמים, והאם נכון לחייב התנדבות – צוללים בשלבים: מתחילים על פני המים ויורדים לעומק.

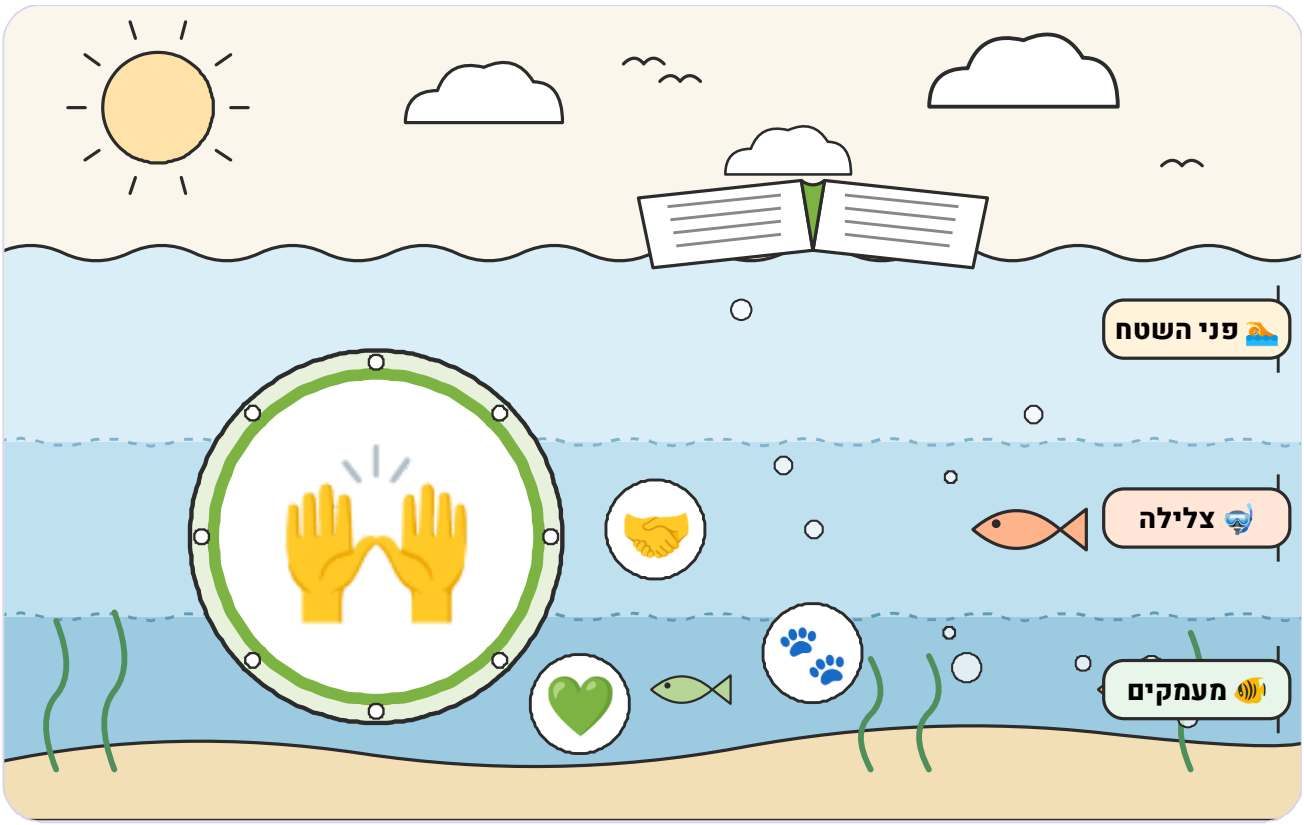

שם: _____ כיתה: _____ תאריך: _____

🧰 כלים לקריאה

דף האסטרטגיות 6
מפת הצלילה 7
סימניות לגזירה 8
כרטיסי מילים לקיפול 9

📖 טקסט ושאלות

הטקסט: עוזרים בלב שמח 10
חלק א' – שחייה על פני השטח 11
חלק ב' – צלילה 12
חלק ג' – מעמקים 14
בודקים את עצמנו + כרטיס יציאה 16
מהדורה למורה ומפתח תשובות 2

איך משתמשים?

א. מתחילים בדף האסטרטגיות ובמפת הצלילה. ב. קוראים את הטקסט ועוצרים בתחנת העצירה. ג. עונים על השאלות לפי העומק: פני המים, צלילה והמעמקים. ד. מסיימים בבדיקה עצמית ובכרטיס יציאה.

🖨️ להדפסה · 🏋️ ניסוח לבנים ולבנות · ⚫ עובד גם בשחור־לבן · 🧩 חנ"מ

מהדורה למורה

מהדורה למורה – מערך ומפתח תשובות

👩‍🏫 מהדורה למורה – 🧩 חנ"מ. כאן מרוכז כל מה שצריך לפני השיעור: מטרות, מערך ל־45 דקות, גרסה קצרה, חיבור למודלים של חוסן, טיפים ומפתח תשובות. אפשר להסיר את הדפים האלה לפני צילום החוברת לתלמידים.

🎯 מטרות השיעור

- לאתר מידע גלוי בטקסט ובטבלה, ולהסיק ממנו מהי התנדבות ומה היא נותנת למתנדבים ולמתנדבות עצמם.
- לעקוב אחרי דמות שמשתנה (נדב) ולזהות את מבנה הטיעון: טענה, נימוקים, טענת נגד, הפרכה ומחברים לוגיים.
- לבחור התנדבות מתאימה בעזרת חמש שאלות, ולנסח עמדה מנומקת בשאלה אם נכון לחייב התנדבות, תוך חיבור למודלי החוסן.

⚡ גרסה קצרה – 10 דקות

קוראים יחד את הפסקאות 4–5 בסיפור על נדב ורקס (השאלה של אמא ושבוע 9) ושואלים: מה בנה את האמון? אחר כך מציגים את המשפט 'כן לחובה, לא לדיקטט', וכל תלמיד ותלמידה כותבים נימוק אחד בעד או נגד חובת התנדבות.

💬 שאלת פתיחה לכיתה

האם יצא לכם פעם לעזור למישהו בלי שביקשו מכם ובלי לקבל שום דבר בחזרה? מה הרגשתם אחר כך, ומה בכל זאת קיבלתם?

מהדורה למורה

מהדורה למורה – מערך ומפתח תשובות (המשך)

🌉 חוסן ונתינה: גש"ר מאח"ד • עש"ן ד"ק • מעש"ה

מעש"ה מופיע בסיפור של נדב: מחויבות ('אני כאן איתך', כשנדב מגיע כל שבוע), עידוד לפעולה (משימה קטנה עכשיו, כמו חמש דקות של הקראה), שאלות שמפעילות חשיבה (מה עוזר לך? מה אפשר לנסות?) והבניית רצף (מה קרה, מה עכשיו ומה הלאה). כך עוזרים למי שמתקשה, אדם או חיה. ההתנדבות מזינה את ערוצי 'אמונה וערכים' ו'חברה' בגש"ר מאח"ד, כי היא נותנת תחושת משמעות ושייכות. כשמתנדב/ת מתאכזב/ת או מתלבט/ת אם לוותר, אפשר להיעזר בעש"ן ד"ק: עצור, שרירים (לכווץ אגרופים ולשחרר לאט), נשימה (נשימה איטית פנימה ונשיפה ארוכה), דיבור עצמי (משפט מחזק) וקדימה (בוחרים צעד קטן אחד וממשיכים). מישהו לידכם (או אתם) מרגיש/ה שההתנדבות קשה מדי, כמו נדב מול הכלוב של רקס? מעש"ה: מ – מחויבות ("אני כאן איתך"), ע – עידוד לפעולה (צעד קטן אחד לשבוע הבא), ש – שאלות שמפעילות חשיבה ("מה הכי קשה לך שם? מה כן הצליח?"), ה – הבניית רצף (מה קרה, מה עכשיו, מה הלאה). וזכרו: נתינה היא גם ערוץ חוסן מגש"ר מאח"ד – אמונה וערכים, וחברה.

⏱️ מערך שיעור – 45 דקות

דקות	שלב	מה קורה
5	**פתיחה וחיבור אישי**	שקופית הפתיחה (הנערה הצוללת עם הפנס) ושאלת הפתיחה: מתי עזרתם בלי לקבל דבר בחזרה, ומה בכל זאת קיבלתם? אוספים על הלוח מילים כמו ביטחון, חברים, שמחה.
10	**טקסט 1: מה ההתנדבות נותנת דווקא לך**	לפני הקריאה מציצים בכותרות הטבלה ומנבאים. קוראים ועוצרים בתחנת העצירה: מה ההבדל בין לעזור מדי פעם לבין להתנדב? עונים על שאלות פני המים ושאלה אחת מהטבלה, ומדגישים את כלל העקביות.
10	**טקסט 2: רקס לא נותן לגעת**	קוראים את הסיפור ועוצרים אחרי הפסקה השלישית: איפה נדב כמעט ויתר, ומה גרם לו להמשיך? בונים על הלוח את ציר הזמן מהמשמרת הראשונה עד שבוע 9, ומחברים את התחנות למעש"ה: מחויבות, עידוד לפעולה, שאלות, הבניית רצף.
10	**טקסטים 3–4: חמש שאלות ושאלת החובה**	בזוגות עוברים על חמש השאלות לפני שנרשמים (זמן, מרחק, דלק פנימי, יום היכרות, מותר להחליף), וכל תלמיד ותלמידה עונים לעצמם. אחר כך מזהים במאמר הטיעוני טענה, נימוק (אנלוגיית השחייה), טענת נגד (סתירה במונחים) והפרכה (תפריט רחב, יום ניסיון, החלפה).
7	**חדר המשחקים ומשחק המסלול**	נכון או לא נכון, השלמת מילות קישור (אבל / כי / לכן / וכך) ומיון 'התנדבות או לא בדיוק'. כל קבוצה משחקת במשחק המסלול של הרמה שלה ומסבירה בחירה אחת.
3	**סיכום וכרטיס יציאה**	סבב משפט אחד: 'כן לחובה, לא לדיקטט', מסכימים או לא? ממלאים כרטיס יציאה.

מהדורה למורה

מהדורה למורה – מערך ומפתח תשובות (המשך)

💡 טיפים להנחיה

- לפני הקריאה מציצים בכותרות, בטבלה ובאיור ומנבאים. במהלך הקריאה עוצרים בתחנות העצירה ומסמנים מילים לא מוכרות. אחרי הקריאה מסכמים במשפט אחד, ואם יש זמן מחברים לטקסט אחר בחבילה.
- עובדים בשלושה עומקים קבועים. פני המים: מוצאים את התשובה כתובה בטקסט, ומבקשים להצביע על השורה. מתחת למים: קוראים בין השורות, למשל מה טל התכוונה או למה 'לפיכך'. המעמקים: עמדה וחיבור אישי, שבהם אין תשובה אחת נכונה. כדאי לשמור על הסדר הזה כדי שכולם יצליחו בשלב הראשון.
- מרחב בטוח: חלק מהתלמידים והתלמידות עשויים לחבר את רקס, שפגעו בו בבית הקודם, לחוויות אישיות. מקבלים כל שיתוף בעדינות, לא לוחצים לספר, וזוכרים שזו תמיכה ולא טיפול. כל דאגה או סימן מצוקה מפנים להיועצת. אפשר גם לפנות לנאמני החוסן המורים או לנאמני החוסן התלמידים. אין להציג התנדבות כחובה מוסרית שמביישת את מי שלא מתנדב/ת.

✍️ הכוונה לשאלה הפתוחה – חנ"מ

מקבלים כל תשובה אישית שמראה בחירה: בעזרת כרטיסי התשובה (למשל: כלבים 🐶, ילדים 🧒, ספרים 📚, ים 🌊, שכן/ה מבוגר/ת 👵) או בהצבעה על תמונה. מחזקים את שלושת המסרים: מתנדבים עוזרים בלי כסף, בוחרים מה שאוהבים, ומנסים יום אחד קודם.

🔑 מפתח תשובות למורה – 🧩 חנ"מ. שאלות פתוחות: תשובות אישיות. מחפשים תשובה שנשענת על הטקסט, מנומקת ומנוסחת במשפטים שלמים.

מהדורה למורה

מהדורה למורה – מערך ומפתח תשובות (המשך)

שאלה	תשובה
1	🤝 עוזרים
2	🐶 מקלט לכלבים
3	✅ מנסים יום אחד
4	1. לא נכון | 2. נכון | 3. נכון
7	⏰ באים כל שבוע ← 👍 עוזר; 🐶 בוחרים מה שאוהבים ← 👍 עוזר; 🙈 לא באים בלי להגיד ← 👎 לא עוזר; 😠 צועקים על הכלב ← 👎 לא עוזר
8	1–ב, 2–ד, 3–א, 4–ג

כלים לקריאה

דף האסטרטגיות: איך קוראים לעומק?

לפני

👀
מסתכלים
מה רואים בתמונה?

🤔
חושבים
על מה הסיפור?

בזמן

👆
קוראים לאט
שורה ועוד שורה.

✏️
מסמנים
מילה קשה – עיגול.

אחרי

🗣️
מספרים
מה קרה?

😊
מרגישים
מה אני מרגיש/ה?

🖍️ מקרא סימונים בעיפרון

○	___	?	!	♥
מילה לא מוכרת	משפט חשוב	לא הבנתי	מפתיע אותי	מתחבר אליי

✅ רשימת בדיקה לקורא/ת

- ☐ קראתי את הכותרת ושאלתי את עצמי על מה הטקסט
- ☐ קראתי את כל הטקסט עד הסוף
- ☐ סימנתי מילה שלא הבנתי
- ☐ קראתי שוב את מה שלא היה ברור

🎯 המטרה שלי בקריאה

למה אני קורא/ת את הטקסט הזה? מה הייתי רוצה לגלות?

_____

_____

כלים לקריאה

מפת הצלילה: סוג הטקסט ומילים חדשות

🗺️ מפת הצלילה שלי

🏊
שחייה על פני השטח
מוצאים מידע שכתוב בטקסט

🤿
צלילה
מסיקים, מקשרים ובודקים מילים ומבנה

🐠
מעמקים
חושבים, מביעים דעה ויוצרים

🧩 סוג הטקסט: טקסט קצר עם תמונות

מה מאפיין את סוג הטקסט הזה? כתבו שני סימנים שתחפשו בקריאה:

_____

_____

🔮 לפני שצוללים

מה אני חושב/ת שיקרה בטקסט? (לפי הכותרת)

_____

_____

📚 מילים חדשות

מילה	פירוש	משפט משלי
🤝	מתנדבים	
💰	כסף	
⏰	שעה קבועה	
✅	מנסים	

כלים לקריאה

סימניות לגזירה

✂️ גזרו לאורך הקו המקווקו

פני המים

מוצאים

- 👤 מי?
- ❓ מה קרה?

✍️ **השאלה שלי:**

📖 יד מושטת: התנדבות שמתאימה לי 🧩 חנ"מ

צלילה

חושבים

- 🤔 למה?
- 😊 מה מרגישים?

✍️ **השאלה שלי:**

📖 יד מושטת: התנדבות שמתאימה לי 🧩 חנ"מ

המעמקים

אני

- 💛 מה אני חושב/ת?
- 🎨 מה אני מצייר/ת?

✍️ **השאלה שלי:**

📖 יד מושטת: התנדבות שמתאימה לי 🧩 חנ"מ

כלים לקריאה

כרטיסי מילים לקיפול

✂️ גזרו כל כרטיס, קפלו לאורך הקו המנוקד שבאמצע – המילה מקדימה והפירוש מאחור. תרגלו בזוגות.

🤝	מתנדבים
💰	כסף
⏰	שעה קבועה
✅	מנסים
🐶	כלבים

הטקסט • טקסט קצר עם תמונות

עוזרים בלב שמח

לפני הקריאה

סוג הטקסט: טקסט קצר עם תמונות. 🤝 עזרתם פעם למישהו? איך הרגשתם?

הניחוש שלי: _____

1. 🤝 מתנדבים = עוזרים בלי כסף.
2. 🐶 בוחרים מה שאוהבים.

🛑 **תחנת עצירה:** עצרו רגע: מה קרה עד כאן? מה לדעתכם יקרה עכשיו?

_____

3. ⏰ שעה קבועה כל שבוע.
4. ✅ מנסים יום אחד קודם.

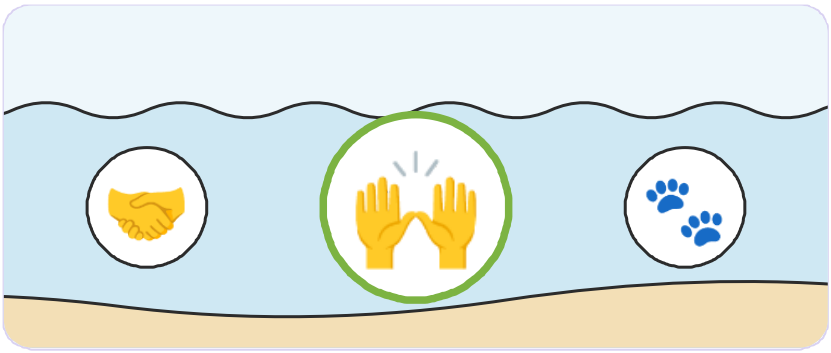

📚 מילון קטן

🤝 מתנדבים

💰 כסף

⏰ שעה קבועה

✅ מנסים

✍️ הערות שלי

_____

_____

שאלות לפי עומק • 🧩 חנ"מ

עוזרים בלב שמח

שם: _____

חלק א' – שחייה על פני השטח

👀 קוראים ומוצאים בטקסט.

1 🏊 פני המים • כתוב בטקסט | תמונה ומילה

מה עושים מתנדבים? (הקיפו את התמונה הנכונה)

🤝 עוזרים	😴 ישנים	💰 מקבלים כסף

2 🏊 פני המים • כתוב בטקסט | תמונה ומילה

דנה אוהבת כלבים. איפה היא תתנדב? (הקיפו את התמונה הנכונה)

📚 ספרייה	🐶 מקלט לכלבים	🏖️ חוף

3 🏊 פני המים • כתוב בטקסט | תמונה ומילה

מה עושים לפני שנרשמים? (הקיפו את התמונה הנכונה)

🏃 בורחים	📱 מצלמים	✅ מנסים יום אחד

שאלות לפי עומק • 🧩 חנ"מ

עוזרים בלב שמח (המשך)

שם: _____

4 🏊 פני המים • כתוב בטקסט · בדיקת פרטים

נכון או לא נכון? סמנו ✓ בטבלה

המשפט	✓ נכון	✗ לא נכון
🤝 מתנדבים מקבלים כסף.	☐	☐
🐶 בוחרים מה שאוהבים.	☐	☐
✅ מנסים יום אחד קודם.	☐	☐

5 🏊 פני המים • כתוב בטקסט · אוצר מילים בהקשר

השלימו את המשפטים בעזרת מחסן המילים

מחסן מילים: **כסף** **שבוע** **כלב**

1. מתנדבים עוזרים בלי _____.
2. שעה קבועה כל _____.

חלק ב' – צלילה

🤔 חושבים ומחברים.

6 🤿 צלילה • בין השורות · סימון בטקסט

מסמנים בטקסט

- הקיפו את המילה "כסף" בטקסט.

שאלות לפי עומק • 🧩 חנ"מ

עוזרים בלב שמח (המשך)

שם: _____

7 🤿 צלילה • בין השורות | מיון וארגון

מיינו: מה עוזר להתנדב? – גזרו והדביקו במקום הנכון

👍 עוזר	👎 לא עוזר

✂️ ⏰ באים כל שבוע	✂️ 🐶 בוחרים מה שאוהבים	✂️ 🙈 לא באים בלי להגיד
✂️ 😠 צועקים על הכלב		

8 🤿 צלילה • בין השורות | קישור מושגים

מתחו קו בין הציור למילה

1. 🤝	א. מנסים
2. ⏰	ב. עוזרים
3. ✅	ג. כלבים
4. 🐶	ד. שעה

שאלות לפי עומק • 🧩 חנ"מ

עוזרים בלב שמח (המשך)

שם: _____

9 🤿 צלילה • בין השורות | מארגן גרפי

כתבו או ציירו: מה אני אוהב/ת? איפה אפשר לעזור?

❤️ אני אוהב/ת	🤝 איפה אעזור

חלק ג' – מעמקים

💭 מה אני חושב/ת? מה אני אוהב/ת?

10 🐠 המעמקים • מעבר לשורות | העברה למקרה חדש

מה נועם יכול לעשות? איפה הוא יכול לעזור?

🔍 **מקרה לבחינה: נועם רוצה לעזור**

📚 נועם אוהב ספרים. הוא רוצה להתנדב. הוא עוד לא בטוח.

11 🐠 המעמקים • מעבר לשורות | כתיבה ונימוק

במה הייתם רוצים לעזור?

- ☐ 🐶 בכלבים
- ☐ 📚 בספרייה
- ☐ 👵 בשכנה מבוגרת
- ☐ 🏖️ בניקוי החוף
- ☐ 🧒 בילדים קטנים

שאלות לפי עומק • 🧩 חנ"מ

עוזרים בלב שמח (המשך)

שם: _____

12 🐠 המעמקים • מעבר לשורות · כלי חוסן

😬 יום ראשון בהתנדבות? עוצרים ✋, נושמים לאט 🌬️ ואומרים לעצמנו: "אני יכול/ה!". כתבו משפט אחד שתגידו לעצמכם.

13 🐠 המעמקים • מעבר לשורות · ייצוג חזותי

🎨 ציירו את עצמכם עוזרים במקום שאתם אוהבים.

בודקים את עצמנו + כרטיס יציאה

בודקים את עצמנו + כרטיס יציאה

🪞 בודקים את עצמנו

סמנו בכל שורה איך אתם מרגישים

	בטוח/ה	בערך	עוד לא
אני יודע/ת מה זה להתנדב 🤝	😀	🙂	🤔
אני יודע/ת לבחור מה שאני אוהב/ת 🐶	😀	🙂	🤔
אני יודע/ת שמנסים יום אחד קודם ✅	😀	🙂	🤔

✂️

🎟️ כרטיס יציאה

🙌 יד מושטת: התנדבות שמתאימה לי • חנ"מ

שם: _____ כיתה: _____ תאריך: _____

1. 🤝 מתנדבים עוזרים בלי ___

2. ❤️ אני אוהב/ת לעזור ל___

3. 😊 היום למדתי ש___

כמה נהניתי מהטקסט? 1 2 3 4 5

בודקים את עצמנו + כרטיס יציאה

בודקים את עצמנו + כרטיס יציאה (המשך)

יצרה: רוית ראש בן ישי

🤿 לצלול פנימה • יד מושטת: התנדבות שמתאימה לי • חוברת תלמיד לחנ"מ